

02 Aralık 2014 Salı

Arama

EURO 2,77 % 0,08 | DOLAR 2,22 % 0,31 | ALTIN 85,61 % -0,77

İSTANBUL 11°C / 13°C

YAZARLAR | SİYASET | TÜRKİYE | DÜNYA | EKONOMİ | KÜLTÜR-SANAT | ÇİZERLER | SPOR | YAŞAM | BİLİM-TEKNİK | SAĞLIK | FOTOĞRAF | VIDEO | ÇEVRE

Kriz kahininden "kur uyarısı"

Rusya'nın doğalgaz indirimi faturaya yansiyacak mı?

Altın fiyatlarında inanılmaz yükseliş!

1 lira zam

Şu Anda Okunanlar

Henüz okumadığınız ancak diğer okurların şu anda en çok tıkladıkları haberler. [Daha fazlası...](#)

KPSS'den aldığı 43 puanla memur oldu

Bedelli askerlik çıkıyor: Yaş sınırı 28

Kısa etek eleştirisi istifa getirdi

Ana Sayfa | Ekonomi | 'Türkiye'de yolsuzluk çok fazla'

'Türkiye'de yolsuzluk çok fazla'

Türkiye'deki yolsuzluğa dikkat çeken Profesör Acemoğlu, Rusya'da olduğu gibi sermaye krizinin patlayabileceğini vurguladı. Acemoğlu, "Türkiye'de çok belirsizlik var. Türkiye'de yolsuzluk çok fazla. Yabancı sermaye şimdilik tepkisiz. Ama bir anda birdenbire patlayabilir" dedi.

Beğen {357} [Paylaş](#) [G+1](#) 9

Tweetle 62

Takip et: @cumhuriyetgtz

Kaydet

Kaydettiklerim

Bunlarla da ilgilenebilirsiniz • Türkiye'ye iki ciddi uyarı: Kırılacak zirvede

cumhuriyet.com.tr

Yayınlanma tarihi: 29 Kasım 2014 Cumartesi

Dünyanın en çok alıntı yapılan 10 ekonomistinden biri olarak gösterilen Massachusetts Teknoloji Enstitüsü (MIT) İktisat Profesörü Daron Acemoğlu ile Türkiye ekonomisinin geleceği, yolsuzluklar, 17 Aralık süreci ve Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan ile ilgili tartışmalar üzerine konuştuk. Acemoğlu, Türkiye ekonomisinde reformlar acilen hayata geçirilmediği sürece geleceği karanlık görüyor.

Sayılı ekonomistlerinden biri olarak küresel ekonomideki sorunlara ışık tutan çalışmalarınız var ancak Türkiye üzerine herhangi bir çalışmanız yok. ABD'de yaşayan bir iktisatçı olarak Türkiye ile ilgili verilere ulaşmada zorlanıyor musunuz?

Türkiye ile ilgili herhangi bir çalışmam yok evet. Türkiye'de verilere ulaşmak çok zor. Uzun zaman Türkiye'de hiç veri yoktu. Biraz iyileşmeye başladı. Ama başka ülkelerle kıyasladığımız zaman veriler halen Türkiye'de yeterince açık değil. Ve bunu ne kadar açık yaparsak hem araştırma için daha iyi, hem de aslında politikacılara, bürokratların üzerine bir denetim olarak iyi. Örneğin ihalelerin sonuçlarının çok daha açık bir şekilde gösterilmesi, devletin-hükümetin harcadığı paraların verdiği teşviklerin nerelere gittiği, bunların bilinmesi hem akademik araştırma için daha iyi hem de halkın bilmesi, medyanın bilmesi için daha iyi.

Türkiye gelir adaletsizliğinde OECD ülkeleri içinde 3. sırada, siyasi iktidarın gelir eşitsizliğinin artmasındaki rolü nedir? Neler yapılmalı?

Siyasi adaletin aslında gelir adaletsizliği üzerindeki etkileri çok daha karışık. Bizim bulgularımız şunu söylüyor: Demokrasinin büyümeye çok net bir etkisi var. Ama genelde gelir adaletsizliğini azaltmıyor. Bunun üç nedeni var: Birincisi bazen demokrasi oluyor yani seçimlere giriliyor ama pek bir şey değişmiyor. İkinci neden çok daha önemli bir neden: Demokrasi genelde orta kesimin yani orta sınıfların siyasi gücünü artırıyor ve bunun getirdiği harcamalar bazen eşitsizliği azaltmak yerine artırabilir de. Çünkü büyük bir harcama var ama bu harcamaların çoğu fakir insanlara gitmiyor.

A+

A-

Video Haber

Oya Aydoğan'dan Fahriye Evcen'e tepki

İçinde 5 lira olan çantayı çalan hırsız pişman oldu

Aç kalan kurtlar şehir merkezine indi

En Çok...

- beğenilenler

1. Rusya Türkiye ilişkilerini ticaret belirliyor
2. Bankaların 10 aylık net dönem kârı yüzde...
3. 1 lira zam
4. Durmuş Yılmaz AKP'yi topa tuttu
5. Cep telefonunda yüzde 50 zamlı faturalara...
6. Altın fiyatlarında inanılmaz yükseliş!
7. Rusya'nın doğalgaz indirimi faturaya...
8. Migros'un satışı için yeni açıklama
9. İstifa edenler de işsizlik maaşı alabilir mi?
10. Kriz kahininden "kur uyarısı"

1980'lerin 70'lerin Türkiye'si'ne bakarsanız geçekondu mahallelerinde kimse yatırımda bulunmuyor, geçekondu mahallelerine kimse eğitim, sağlık, sigorta götürmüyor. Üçüncüsü ise bence en enteresani, demokrasi genelde bir açılım da getiriyor ve bu açılım da çoğu zaman yeni teknolojiler, yeni firmalar ve dinamizmi getiriyor. Bu da aslında eşitsizliğe pozitif etkiye bulunuyor. Bunun en iyi örneği Güney Afrika. Güney Afrika 1994'te dünyanın en eşitsiz sistemi olan apartheid sistemini bitirdi. Ancak eşitsizlik çok arttı ondan beri. Niye arttı? Çünkü yüzde 80'in üstündeki zenci nüfus 1994'ten önce ne mühendis, ne kalifiye eleman, ne de bürokrat olabilirdi. Birçok insan yeni işler kurmaya başladı ve bu da eşitsizliği artırmaya başladı. Eşitsizlik birçok insanı fakirlikten zenginliğe götürüyorsa, fırsat eşitliğiyle beraber geliyorsa çok da kötü bir şey olmayabilir. Ancak Türkiye'de fırsat eşitliği yok.

Yolsuzlukla ilgili tartışmalar de devam ediyor. En son TUSİAD anketinde yolsuzlukların iş yapma maliyetlerini yüzde 10 artırdığına ve toplam GSYH'nin yüzde 5'ini oluşturduğuna dikkat çekti. Yolsuzlukların uluslararası iş süreçlerini etkilediği düşünülürse bunlar Türkiye'yi gelecekte nasıl etkileyecektir?

Birçok nedenden dolayı dış sermaye kaçabilir Türkiye'den. Türkiye'de çok belirsizlik var, ne olacağı belli değil. Türkiye'de cari açık çok fazla, siyasi riskler yüksek. Türkiye'de yolsuzluk çok fazla şu ana kadar bir şey olmadı niye olmadı çünkü likidite çok olduğu sürece yabancı sermaye korkmuyor. Rusya'dan bile korkuyorlardı bir sene öncesine kadar. Rusya'dan korkmayanlar Türkiye'den de korkmuyor. Ama bir anda birdenbire patlayabilir Rusya'da bunu gördük.

Kredi derecelendirme kuruluşları ve uluslararası örgütlerin Türkiye'nin kırılganlıklarıyla ilgili uyarıları da sürüyor. Size göre Türkiye ekonomisi için gelecek dönemde en büyük risk nedir?

Bence en büyük risk olduğu gibi devam etmemiz. Birçok potansiyel var, yapısal reformlar var, yapılacak şeyler var en büyük risk olduğumuz gibi devam edip yüzde 3'te büyümemiz belki bu risk bir krize girip kendimizi toparlamamızdan bile daha fazla düşünün ki 2001 krizine girmeseydik belki 1998-99 yıllarındaki gibi devam ediyorduk. Tabi ki ideal bir dünyada krize gerek olmaz. Bir toplum olarak sivil toplum olarak politikacılar olarak daha doğru kararlar alırsanız ama eğer olduğu gibi devam ediyorsak yapısal reformları yapmıyorsak az önce konuştuğumuz şekillerde kendimizi yenilemiyorsak belki en kötüsü o olur.

Biliyorsunuz, Merkez Bankası, BDDK gibi kurumların bağımsızlığı son dönemde tartışmalı hale geldi. Türkiye'de kurumların bağımsız olduğunu düşünüyor musunuz?

Kurumlarda bağımsızlık hiç yok. Örneğin YÖK amblematic. YÖK'ün bağımsızlığı var mı? Bazı kurumlar daha bağımsız. Merkez Bankası biraz daha bağımsız ama daha da bağımsız olması lazım. Hiçbir zaman hükümetin çıkıp da yok para politikası şu olsun bu olsun diyememesi lazım. Aynı şey BDDK için de geçerli. Bunların teknokratik olarak devlet kontrolünün dışında olması lazım. Türkiye'nin devlet kontrolünü büyüttüğü sürece modern büyümeye gelemeyeceğini düşünüyorum. Eğitimde kaliteyi artırmamız lazım. Üniversitelerde devlet kontrolü, YÖK olmamalı.

New York Times, Financial Times gibi dünyanın önde gelen gazeteleri Cumhurbaşkanı Erdoğan için Putin benzetmesi yapıyor. Sizce Erdoğan gelecekte bir Putin olabilir mi?

Umanım olmaz ama geleceği bilmiyoruz tabi ki. Türkiye'deki sivil toplumun medyanın daha kuvvetli olduğunu düşünüyorum. Yani önemli olan bir lider olur mu olmaz mı değil toplum buna izin verir mi diye düşünmemiz lazım. Çok kuvvetli bir cumhurbaşkanı yaratırsak bu kapsayıcı değil dışlayıcı bir büyüme olur.

OVP gerçekçi değil

Hükümetin Orta Vadeli Planı'na göre bu yıl yüzde 3.3 büyüme bekleniyor. Bu gerçekçi mi?

Türkiye zaten kırılgan bir ekonomi ve yüzde 3, yüzde 3.5 düzeyindeki büyüme Türkiye için yeterli değil. Türkiye ekonomisi hâlâ çok genç ve hâlâ nüfusu çok fazla. Ekonominin daha fazla büyümesi gerek. Üstelik teknolojik olarak çok geride, hâlâ üretkenliği birçok sektörde çok düşük. 15 yıl sonra büyüme daha da zorlaşacak. Önümüzdeki 15 yılı Türkiye'nin etkin kullanması lazım. Ama bunu yapabilecek cesaret bu iktidarda yok. Çünkü bunun için çok daha fazla ekonomik ve siyasi reform yapması lazım. Belirsizliği azaltması, yatırımcı için uygun ortam yaratması lazım. Örneğin Türk yargı sistemi Avrupa'nın en bozuk sistemi. Yeni iş kurmak kâğıt üzerinde bile en kötü, bürokrasi sorunlu. Avrupa'da bize en yakın Yunanistan, Portekiz, İspanya ama bizdeki belirsizlik, yolsuzluk, zorluklar onlarda yok.

17 Aralık sonrası geline nokta savaş

2014 yılı başında bir röportajınızda "Gülen Cemaati-AK Parti çatışmasından bir temizlenme çıkabilir" demiştiniz. Bugün 17 Aralık dosyasının üzeri tamamen örtülmek isteniyor. Bu konu hakkındaki düşünceleriniz nedir?

Temizliğe yol açmadı ne yazık ki. Sağlıklı bir bürokrasi kendini dışarıya açan bir bürokrasidir. İdeolojik olarak değil de verimli olarak çalışan, taleplere esnek şekilde yanıt veren bürokrasidir. Türkiye'de bürokraside daha önce de sorun vardı: Askerin yerini başka yapılar aldı cemaat, hizmet... Modern bürokrasi olarak varlık gösterebilmesi için meritokratik gelişmesi lazım. Bürokrasinin içinde herhangi başka bir yapı olursa, askeri olsun, kemalist olsun, cemaat olsun, AKP olsun her zaman kötü olur...

17 Aralık sonrası geline nokta ise bürokrasiyi temizlemek değil savaş oldu. Problemleri çözmek yerine problemleri kapatan bir yapı oluştu. Ayrılmaya bir dinamik getirir belki diye ummuştum, ama olmadı.

Türkiye'de kalkınmanın önündeki en büyük üç engeli sıralar mısınız?

Birinci "devlet" derim. Türk ekonomisi Osmanlı'dan beri devlete bağımlı bir ekonomi. Böyle olduğu

+ okunanlar

+ yorumlananlar

Aboneler için

5.106.641 makale

Sosyal Meydan

@140journos: 13:07 #İstanbul #Beyoğlu #Gümüşsuyu - Ağacların bulunduğu refüje beton dökülerek çalışma yapılıyor. @bulentaksim http://t.co/7pK0XiXKSZ

@TC_basayokay: TEM orta seritte namaz show! Biraz önce arkadasim cekti. http://t.co/vjQT9Dst0W

@140journos: 11:20 İstanbul #Kadıköy - @İbbBeyazmasa #YoğurtçuParkı Caddesi'ndeki çalışmanın yıl sonuna kadar süreceğini duyurdu. http://t.co/XP19tCuf35

@PelinBatuRevnak: hayvan hapishanesi...millet petshoplardan alıp atıyor http://t.co/zDnjjp6qrN

sürece gerçek üretkenlik artışını yakalayamaz. ABD'nin en başarılı şirketleri Facebook, Twitter, nanoteknoloji şirketleri, bunlardan hangileri gidip ilk iş olarak Amerikan Başkanı ya da milletvekilleriyle konuştu sizce? Hiçbiri! Türkiye'de ise bakkal açmaya kalktığı zaman bile bir politikacı ile görüşmeye, işini hallettirmeye çalışırın.

İkinci engel bana göre insan kaynağının yeterince iyi olmaması. Daha yetenekli, daha iyi eğitilmiş bir işgücüne ihtiyaç var. Bu konuda adımlar yetersiz.

Üçüncü sorun ise yenilikçiliğe odaklanılmaması. Türkiye'nin daha fazla teknoloji üretmesi lazım. Biz Çin düzeyindeyiz. Çin yenilikçilik olmadan büyüyemezse biz hiç büyüyemeyiz; çünkü bizim iş gücümüz daha yüksek ücretli.

Avon'dan Özel Teklif
Avon Big & Daring Hacim Veren Maskara ile Kirpikleriniz 9 Kata Kadar Hacim Kazansın!
Hemen Alın

%100 Sen, %500 Tarz!
Sen yeter ki %100 sen ol. Bu ailede sana uygun bir #FIAT500 mutlaka var!
Hemen İncele

Kırışıklıklara Elveda
Genç ve alımlı olmak için hiçbir zaman çok geç değildir. Kırışıklıkları yok etmek artık mümkün.
Detaylı Bilgi

[Buraya reklam verin.](#)

Bunlarla da ilgilenebilirsiniz

Ligatus

1937-38'de Dersim'de ne oldu

Dersim Katliamı, bir kez daha Türkiye'nin gündeminde...

Mizu ile Kendini Yenile

Sevilen markaların yeni sezon modelleri, 30 TL üzeri ücretsiz kargo ve 6 taksit imkanıyla...

Demirtaş: İŞİD, Türkiye'den Kobani'ye saldırıyor, görüntüleri var

HDP Eş Genel Başkan...

Cumhuriyet.com.tr'de yer alan yorumlar kullanıcıların kendi görüşleridir. Yazılanlardan cumhuriyet.com.tr veya Cumhuriyet Gazetesi sorumlu tutulamaz

0 Yorum [cumhuriyet.com.tr](#)

Giriş Yap ▾

En iyilere göre sırala ▾

Paylaş Beğen ★

Tartışmayı başlat...

İlk yorum yapan siz olun.

CUMHURİYET.COM.TR ÜZERİNDEKİ DİĞER TARTIŞMALAR

BU NEDİR?

Cumhuriyet Gazetesi - Polis, polise trafik cezası kesti

1 yorum • bir gün önce

Altan Ilgaz — Doğru olan şey. Her şey öyle doğru olsa .

Hikmet Karaman'dan çok konuşulacak sözler: Terim ayıp ...

1 yorum • bir gün önce

aharasa — adamın ünvanı türkiye futbol direktörü ise ve bunun kullanılmasını ısrarla istiyorsa o ...

Cumhuriyet Gazetesi - CHP'den 'seçim barajı' teklifi

2 yorum • bir gün önce

yavuz aslan — CHP neden yüzde 3 baraj teklif ediyor söyleyeyim. Birincisi Kürt illerinde HDP parti ...

Otpor lideri: Alabora'nın adını hiç duymadım

2 yorum • bir gün önce

vedat adım — geziciler siz şimdi , ivan maroviç in resmi ile yüce atamızın resmini beraber ...

Abone Ol

Disqus'ı kendi sitenize ekleyin

Gizlilik

Etiketler:

acemoğlu, amblematic, kullanımı, teknokratik, örneğin, meritokratik, bürokrasi, daron, apartheid, igili, birdenbire, kalifiye, üretken, nanoteknoloji, mit, ekonomist, gecekondü, bddk, kırılğan, massachusetts